

MOTIE LIJST VAN ANDEL
Voorstel nr.:2026-RAAD-00030
Onderwerp: Verkenning Autonome Digitale Werkomgeving en Open Source
De raad van de gemeente Steenwijkerland in vergadering bijeen d.d. 30 juni 2026
<p>Constateerende dat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeente Steenwijkerland voor haar dagelijkse informatievoorziening, kantoortoepassingen en data-opslag afhankelijk is van Amerikaanse <i>Big Tech</i>-monopolisten (specifiek Microsoft);¹ 2. Deze monopolisten hun tarieven voor de publieke sector de afgelopen jaren hebben verhoogd, wat leidt tot een structurele kapitaalvlucht uit de gemeentelijke begroting richting commerciële cloud-giganten;² 3. Door geopolitieke instabiliteit en buitenlandse wetgeving (zoals de Amerikaanse <i>CLOUD Act</i>) de continuïteit en data-privacy van onze gemeentelijke basisvoorzieningen een reëel bestuurlijk risico zijn geworden;³ 4. Zowel het landelijke overheidsbeleid (Nationale Digitaliseringsstrategie)⁴ en Actieplan MVOF⁵ expliciet de noodzaak erkennen van digitale soevereiniteit, open standaarden en open source; 5. Koplopergemeenten (zoals Groningen) samen met Zaanstad en Ede reeds trajecten zijn gestart richting een 'Autonome Digitale Werkomgeving' (een onafhankelijke, digitaal weerbare kantooromgeving);⁶ <p>Overwegende dat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een overhaaste migratie van Windows naar Linux operationeel onverantwoord is, maar passief afwachten de gedwongen winkelnering (vendor lock-in)⁷ ieder jaar verdiept en de toekomstige onderhandelingspositie van de gemeente verzwakt; 2. Het fundamentele probleem van gemeentelijke ICT niet het besturingssysteem is, maar de gesloten keten van specialistische softwareleveranciers; 3. De gemeente Steenwijkerland elke vier jaar haar hardware vernieuwt (circa 650 laptops) en softwarecontracten periodiek heronderhandelt, wat logische en natuurlijke beslismomenten biedt voor een koerswijziging; 4. Echte digitale weerbaarheid begint bij een <i>exit-strategie</i>: een overheid moet technisch in staat zijn om een wurgcontract te beëindigen zonder dat de lokale publieke dienstverlening stilvalt; <p>Verzoekt het college: In Q4 2026 de raad te informeren middels een informatienota over het huidige beleid rondom exit-strategieën aangaande inkoop bedrijfsvoering IT.</p> <p>en gaat over tot de orde van de dag.</p>
<p>Ondertekening en naam:</p> <p style="text-align: right;"></p> <p>Sammy van Andel - Lijst van Andel Steenwijkerland Emmy Elgersma – D66</p>

-
1. <https://www.softwareone.com/-media/files/emea.nl/flyers/softwareone-case-study-gemeente-steenwijkerland.pdf>
  2. <https://www.aanbestedingscafe.nl/microsoft-contract-gemeenten-roept-vragen-op-over-marktwerking>
  3. <https://www.binnenlandsbestuur.nl/digitaal-it-personeel-er-mag-niets-met-microsoft-gebeuren-want-dan-hebben-we>
  4. <https://www.digitaleoverheid.nl/nederlandse-digitaliseringsstrategie-nds-6-prioriteiten-voor-een-overheid-prioriteit-5-versterken-digitale-weerbaarheid-en-autonomie-van-de-overheid>
  5. https://www.pianoo.nl/sites/default/files/media/documents/2025-11/myoi_actieplan_2024_gemeente_steenwijkerland.pdf
  6. <https://www.binnenlandsbestuur.nl/digitaal/vier-gemeenten-testen-autonome-digitale-werkomgeving>
  7. <https://www.pianoo.nl/nl/sectoren/ict/inkopen-van-ict/vendor-lock>
  8. <https://www.digitaleoverheid.nl/nieuws-nds-gemeenten-verkennen-autonome-digitale-werkomgeving>
  9. <https://centric.eu.nl/wat-we-doen-makkelijker-en-gebruiksvriendelijker-betalen>